

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egyívnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknek minden egyes szőért minden közlés után 6 fillér (3 krajczár) fizetendő.

Egyéb hirdetéseknek:

egész oldal ...kor. 32.— | negyed oldal ...kor. 8.

fél oldal ... » 16.— | nyolczad oldal » 4.

A 60 fillér bélyegilletéket a hirdető fizeti.

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz

A magyar nemzet a pápa előtt.

A magyar nemzeti zarándoklat ápr. hó 29-én szent Péter bazilikájában mutatta be hódolatát XIII. Leó pápa ő Szentségének.

Nemzetünk hódolatát Császká György kalocsai érsek tolmácsolta a Szentatya előtt. Beszédében főlemlíti, hogy valamikor barbár népek ellenséges szándékkal törtek be Itáliába és Róma városába, most Szentséged szavára sereglenek össze a katolikus népek oly nagy sokaságban, hogy a nagy város falai alig tudják őket befogadni. A népek e nagy versenyében a magyar nemzet, úgy véljük, első helyen áll. Mert a magyar nemzet a Szentszék iránt lekötözöttnek érzi magát azon számos jótéményért, melyeket attól kapott. A magyaroknak azonban külön okuk is van, mely őket ma Krisztus helytartójának trónja elé vezet, a mennyiben jelenleg kilencszáz éve, hogy a magyar nemzet a keresztény hitet elfogadta. A Krisztus után való ezredik évben történt, hogy II. Szilveszter pápa maga előtt látta Asztrikot, az első kalocsai érseket és megáldván a keresztény hitre tért Magyarországot és megerősítvén a püspökségeket, királyi koronát küldött Istvánnak.

Most II. Szilveszter utódja előtt ismét megjelent a kalocsai érsek, a kinek Magyarország bibornok-hercegprimásának betegeskedése folytán az a hasonlíthatatlan szerencse jutott, hogy a kilencszáz év előtt a keresztény hitre tért Magyarországnak az apostoli Szék és Szentséged iránt való háláját és fiúi érzelmeit kifejezze.

Szentséged előtt jelen van, általunk képviselve, az egész katolikus Magyarország. Lábaid elé borulva kérünk Téged, add ránk atyai és apostoli áldásodat. Áldd meg apostoli királyunkat, I. Ferencz Józsefet; áldd meg főpásztorainkat és papságunkat; áldd meg mindannyiokat, a kik nyilvános állásokban és az irodalomban működnek. Áldd meg családjaikat és ifjúságunkat;

áldd meg a gazdagokat és a szegényeket, áldd meg a munkásokat és minden rendű embereket. Áldd meg azokat is, a kik vallásra nézve tőlünk különböznek, hogy az ősi hit egységére visszatérjenek. Áldd meg az egész Magyarországot, hogy Nagyasszonyunk és szent István királyunk mennyei pártfogása alatt, valamint az apostoli Szentszék lelki oltalma alatt még igen sok százzadon át szilárdan fönmaradjon és virágozzék.

Végül, Szentséges Atyánk, azt kívánjuk Neked, hogy az Úr Téged nevének nagy dicsőségére és Egyháza legfőbb hasznára minél tovább tartson meg teljes egészségben.

E hódolatra szentséges Atyánk a következő választ küldi a magyar nemzethez:

«Annak emlékezetére, hogy nemes nemzetetek a katolikus vallást vette föl: ugyanennek a Magyarországnak sok fia eljött ime tele vagyonnal Rómába szent Péter széke elé, hogy ezt a vallást közösségben vallja megerősödére. István, a szent király valóban tudta, hogy népeinek mely hasznára lesz, ha a katolikus nemzetek sorába lép és épen azért legkiválóbb gondjának tartotta, hogy a katolikus vallás növekedjék népeiben és virágozzék. És ha hálával akar a magyarság a szent király jötevéseiért lenni, hát tartsa meg erősen a tőle vett hitet és ápolják azt buzgósággal. Úgy a haza hasznait véve észbe, mint az egyes javát, ugyanazt a szeretetet, melylyel elődünk Szilveszter eleitek iránt volt, hirdétjük nektek, az összes nemzeteteknek. A minék bizonyosságára úgy azoknak, kik Rómába jöttek, mint Magyarország összes katolikusainak az égi kegyelmek jelét, apostoli áldásunkat adjuk.»

A keresztény hívő legbensőbb hálájával veszszük a pápai áldást.

A kilencszázados évforduló határköve legyen e pillanat s az új századot kezdjük ama elhatározással, hogy nagyobb lelkesedéssel, kétszeresített buzgalommal szenteljük erőinket, munkásságunkat a nevelés magasztos ügyének.

Ünnepeljünk és ünnepeljenek velünk együtt növendékeink is, hogy kinek-kinek erősebben kifejeződjen keresztény hite és meggyőződése az újabb küzdelemhez.

A római katolikus iskola vád alatt.

«Egységes nemzetet állami iskolák nélkül képezni s nevelni soha sem fogunk.»

Ezen állítást nem rég olvastam egy napilapban s katolikus iskolában működő tanító létemre megütözéssel kérdeztem önmagam: hat igazán csak az állami iskolák működése nemzeti szellemű? Ezek az annyira emlegetett nemzeti iskolák?

Az a sok római katolikus iskola, mely e hazában van, semmit sem tesz a hazafias szellem terjesztése s általában a nemzeti nevelés érdekében?

«Csak az állami iskolák végeznek missziót s csak ezek nevelnek hazafiasan érző és gondolkodó nemzedéket?»

E szerint a nem állami, tehát a római katolikus iskolák is, csak azért léteznek, hogy az ifjúságot úgy — a hogy némi ismeretre képezék, mert hisz ellenfeleink állítása szerint a hazafias szellem ápolását vegkép mellőzik, a miért működésük oly egyoldalú, hogy abból az állameszmére semmi haszon nem hárul.

Ha e vád igaz, akkor a római katolikus iskolák nem érdemelnek más sorsot, minthogy romjaikon oly iskolákat építsenek, melyek segítségével képesek leszünk «egységes nemzetet» nevelni!

E gondolatokat támasztotta bennem a politikai lapból idézett mondat, mely arra ösztönzött, hogy ez értekezésemet megírjam, melyben bebizonyítani akarom, hogy a római katolikus iskolák ösi jogon állanak s ép oly ápolói a hazafias szellemnek; ép oly serényen működnek a nemzeti egység megerősítésén s ép oly *nemzeti iskolák*, mint az államiak.

A súlyos vádat, melylyel a katolikus iskolák illetetnek, hogy a nemzeti nevelést figyelmen kívül hagyják, naponkint halljuk s többnyire olyanok hangoztatják, kik a katolikus iskolák hivatását s azok ténykedését nem ismerik s a kik azért ellenségei ezen iskoláknak, mert iskoláink a hazafias nevelés mellett nagy gondot fordítanak a vallásos nevelésre is, hogy ez által az Egyháznak is, melynek érdekét szem előtt tartják, szolgálatokat tegyenek.

A római katolikus iskolák becsmérelése nem új keletű s a vádakat, melyeket «barátaink» ellenük emelnek, annyira megszoktuk, hogy csak mosolyogni tudunk rajtuk.

«Államosítani kell az iskolákat s akkor új fény derül a honra!»

«A katolikus iskolák is dédelgetői a nemzet ellenes törekvéseknek; közönyösek az állameszme iránt; szolgáltsággra nevelnek; bigottizmust terjesztenek; akadályozzák a magyar nemzet megerősítését», hangzik szerte szét.

A laikus bizonyára elhiszi e borzasztó váda-

kat és készséggel csatlakozik azon csoporthoz, mely a katolikus iskolákra kimondta a halálos ítéletet. Azonban gondolkodni tudó ember, ki a népneveléshez is hozzá tud szólni, ki érti e szót: «nemzeti nevelés»; «hazafias eszme»; «nemzeti egység», csakhamar azon meggyőződésre fog jutni, miszerint a katolikus iskoláknak nincs okuk arra, hogy működésüket szűgyeljék és hogy a katolikus Egyház iskolaföntartó jogától megfosztassék. E helyett szemrehányást fog tenni az államnak, mely a népoktatás-üggyel oly szűkeblűen szokott elbánni, miért nem teszi meg kötelességét azon nemzetiségi helyeken, melyek semmiféle iskolákkal nem bírnak és miért nem szünteti be azokat, melyek a hazafias eszmet és a nemzeti követelményeket a hazafiatlanságig ignorálják!

Ezt tenni kötelessége az államnak; ezt mi katolikusok is követeljük tőle!

Hogy végzi az állam eme fontos kötelességét, tapasztalásból tudjuk s e tapasztalat szomorú, nem igen biztató azokra, kik a közoktatásügy államosítását fennén hirdetik, bár beismerik, hogy óriási közönyt tanúsít az állam a népoktatás és a tanítók jogos követelményei iránt.

Sok igen sok esztendő fog eltelni, míg az állam lerója tartozását azon községekkel szemben, melyek rossz, vagy semminő népiskolával bírnak s még több esztendő fog eltelni, hogy e jelszó: «államosítsuk a közoktatásügyet», egy csoport pusztá óhajaként fog elhangzani. Ere enged következtetni a tapasztalatnak az államosításra adott válasza. A katolikus iskolák oly szolgálatot mindenkor tesznek a hazának, mint az államiak. Mi nem lankadunk, mi lelkesedéssel dolgozunk.

Sokat gondolkoztam azon, hogy tulajdonkép miben szárnyalja túl az állami iskola a római katolikus népiskolát, mikor egyenlő tanterv mellett egy czél felé törekzenek? Az összehasonlításból a következő ítéletet alkottam meg: igaz, hogy a római katolikus iskolák közül igen sok *kedvezőtlen helyzeténél* fogva nem áll azon a nivón, melyet elfoglalnia kellene, azonban ezt az állami iskolákról is lehet mondani, legalább a hallott panaszok erre engednek következtetni. Természetes, ott az ellentét nem oly szembe-tűrő, mint nálunk, miután az állami iskolák száma a katolikus iskolák számához képest elenyésző csekély.

Azt azonban nem vonom kétségbe, hogy a a tanítóképzés nálunk katolikusoknál itt-ott nehézségekkel küzd, de minthogy iskoláink a tanítók jelentékeny részét az állami tanítóképzédekből nyerik: a tapasztalt hiányok csak felerészben írhatóak a katolikus iskolák rovására, mert paedagogiai igazság: milyen a tanító, olyan az iskolája. S így — az elmondottak után — a mint kétségbe vonom, hogy az állami tanítóképző intézetekből kikerült és római katolikus iskolákban alkalmazást nyert tanítók, terjesztői a vallástalanságnak; ép úgy nem hihe-

tem, ha

a hazafias
Hát
nekünk
melyek
senyt
magasl
ajkukon
kik a
lyes g
dicsére
ügy, n
nem le
hogy n
rösknek
rosszle
katholi
nevelés
már a
szellem
állami
Pillant
merke
lias n
nyertél

Az
zott
újabb
nül is
hogy a
bizony
ben, a
szenev
ség va
erős fe
jának
fontos
mégis
és kar

Az
napi é
gyerin
nélkül
s egy
fölsül

A t
is össz
bizony
melyek
világos
mek is
ki kel
leltáro
a leg
sága,
törőd
a gyer
mek k
hall, t

tem, hogy a római katolikus iskolák nem ápolói a hazafias szellemnek.

Hát Isten, a tapasztalat bizonyítja, hogy nekünk katolikusoknak vannak oly iskoláink is, melyek a legjobb államiak mellett kiállják a versenyt és a katolikus tanítókból, kik hivatásuk magaslátán állanak; kik a honszeretetet nem az ajkukon hordozzák, hanem szívükben ápolják; kik a magyarosodás terén is föltűnnek, tekintélyes gárda alakítható s a gárda önzetlenül és dícséretesen végzi hazafiúi kötelességét, csak úgy, mint az államiak jobbjai. S így, valamint nem lehet bebizonyítani az állami iskolákról, hogy minden tekintetben megfelelnek rendeltetésüknek: úgy elhamarkodott állítás, ennél több, rosszlelkű rágalom hangoztatni, hogy a római katolikus iskolák mit sem tesznek a nemzeti nevelés érdekében. A római katolikus iskolák, már abban a korban is dédelgették a hazafias szellemet és neveltek önzetlen hazafiakat, mikor állami iskolákat nálunk névről sem ismertek. Píllantsunk be nemzetünk történetébe s megismerkedünk azon derék egyéniségekkel, kik hazafias nevelésüket római katolikus iskolában nyerték. (Folyt.) *Sztancsek József.*

A könyvnelkülözésről.

Az összehordott, az egymás mellé halmozott kincsesel jut el a gyermek lelkielethez újabb műhelyébe, a népiskolába. Önkénytelenül is az a kérdés merül most már fölszínre, hogy a gyermek lelki megnyilatkozásának eme, bizonyára nagyon is fontos tehetségével szemben, a népiskola mit tegyen! Mert kétséget sem szenvedhet az a tény, hogy az emlékező tehetség vagy a lélek bármely egyéb tehetségének túlerős fejlesztése és erősítése az egész összhangjának a rovására esik. És emélfogva, ha bármily fontos és főbenjáró is az emlékező fejlesztése, mégis hatást és a mi nem kevésbé fontos, irányt és karaktert is kell annak adni.

Az otthon, a környezet, az utca s a mindennapi élet sok irányú megnyilatkozása ugyanis a gyermek lelke előtt nem vonul el minden hatás nélkül. Nyoma ott marad az emlékező tábláján s egy rókönhangra, egy hasonló benyomásra újra föltűn, megelevenedik.

A több helyről szerzett és az innen is, onnan is összeszedett benyomások tarka vegyületeiben bizonyosan lesznek oly hatások, oly képzetek, a melyek egyike-másika helyesebb tartalmat, bővebb világosságot igényel; viszont lesznek ott oly elemek is, a melyeket mint nem odavalókat onnan ki kell küszöbölnünk. Szóval a szerzett vagyont leltározásakor selejteznünk is kell. Mert sajnos, a legtöbb helyen a család vagy nagy elfoglaltsága, vagy tudatlansága, érzéketlensége, nem-törődősége következtében figyelmetlenül hagyja a gyermek lelke gyarapodását. Így azután a gyermek kellő fölügyelet és ellenőrzés híján sok olyat hall, tapasztal, lát, a melyet a gondos fölügyelet

okosan rejtegetne előle. És ugyan melyik gyermekre vagy hányra mondhatjuk el azt, hogy lelke olyan, mint a hamvas gyümölcs — érintetlen?

Hát még ha tekintetünket társadalmunk alsó néposztályára vetjük, mennyi szomorút tapasztalhatunk ott?! Az alsó réteg sem vallást, sem erkölcsöt, sem semminemű nemesebb hajlamokat nem tanult ismerni, nem tanult tisztelni és így oly tartalommal növekedik, a mely tisztátalan, a mely mételeyező.

A szerzett benyomások pedig, mint azt már fönnebb is említettem, nem mulnak el, nem vesznek el, mint a mint nem vész a tengerfenékre hullott kődarab sem el. Benn maradnak azok a lélekben s lesik, várják az alkalmat, hogy életre hívassanak.

Az emlékező táblája tehát az értékes mellett sok értéktelen lín-lomot és a nemes ellensúlyozására sok nemtelent is őriz magán.

A míg tehát tartalom tekintetében a befogadás dolgában határt kell vetnünk és szabnunk, addig másrészt az emlékezésre különösebben is reá bízandó anyag lényegét, irányát és jellegét okosan kell körvonaloznunk.

Az emlékező anyaga többé-kevésbé rendetlen állapotában, össze-visszaságában csak akkor képvisel értéket, ha helyes irányítással segítségére sietünk, csak akkor adnak az egyénnek is értéket, ha a szerzett képzetek közt bizonyos egyöntetűség s valami tisztább erkölcsi tartalom dominál.

Láttuk, hogy a szülői ház ennek megadására a legtöbb esetben képtelen, a legalkalmasabb időben ekkor siet a törvény az általános tankötelezettséggel a lelkek védelmére.

Az iskolára háramlík tehát e nagy föladat deréksúlya.

Vajjon megfelel-e az iskola a hozzáfűződő várakozásoknak? S mint méltatja a lelki tehetségek ama nagyon fontosát, az emlékezőt?!

Legelső sorban lássuk, mit tesz az érdekében.

A gyermek emlékező roppant falánk, összehalmoz egyaránt mindent, a mi közelében van ép oly módon, mint a mi tőle távol esik. A népiskola tudását erre az alapra rakja, mert megtalálja benne mindama alapelemeket, a melyek az ő tudásának alkotó részeit képezik. Azokból alakítja ki a számtan, nyelvtan, mértan földrajz, történelem stb. későbbi nagy épületét. Az ezen tudományokat alkotó képzet-elemek már megvannak a gyermek-emlékezetben, csak tisztázni, rendezni, bővíteni kell azokat. Csakhogy ezek mindegyikére csak sorban és csak majd később kerül a sor; addig azok szunnyadnak, alig érinti őket néha, ritkán az ébresztő szó.

Ugyan a népiskola tárgyai közt bizonyos kölcsönhatás áll fönn, az egymásra vonatkoztatás következtében, de pusztán ez a hatás nem elégséges az emlékező öregbítésére. Az emlékezőnek ebben a korban, a mikor oly mohón fog föl mindent, úgyszólván folytonos foglalkozás kell, hogy milyen lényegű és természetű, arra majd rátérek...

A folytonos foglalkozás kivánalmának legkifejezettebben felel meg a népiskola első osztálya. A gyermeket ott megrohanó tömerdek reáhatás, újság roppantul érdekli s mohón szívja mindazt magába, a mi őt ott mint új fogadja.

De a gyermekben ez a — hogy úgy mondjam — újságinger csak rövid ideig tart, jelölül annak, hogy lelke a benyomásokkal már megbirkózott s azok befogadására kész...

Az új viszonyok, körülmények s a lemorzolt ismeretség már megszokott hatását azután föl váltja később a tanulás. A gyermek emlékezete felesztendő alatt magáévé teszi az olvasást, írást s az év többi részében szinte játszva érti meg a beszéd- és értelemgyakorlat adta anyagot; sőt talán a számítan sem okoz neki nagy fejtörést! Az a munka, melyet az emlékezet ezen anyag befogadásával kifejt, legkevésbé sem megerőltető; igenis megerőltető lehet a gyermekre nézve az a körülmény, hogy az iskola az azelőtt élvezett szabadságától megfosztja; izommunkásságában meggátolja, holott tudjuk mindnyájan jól, hogy a gyermek csak akkor érzi magát elemében, ha magát zavartalanul kiugrálhatja. *Czike Imre.*

(Folytatása következik.)

A Szent-István-Társulat gyűlése.

A Prónay Antal dr. magyar olvasókönyvét s az Ujhazy László magyar történelmét igen szép fametszetek illusztrálják s általában, míg középiskolai tankönyveink kiállítására kiváló gondunk volt, addig árukat is lehető olcsóra szabtuk.

A Bartha József dr. magyar nyelvtana 1063/1900. elnöki szám alatt és Prónay Antal dr. magyar olvasókönyve 1211/1900. elnöki szám alatt a kultuszminiszeri approbációt is megnyerte, a másik két tankönyv szinten föl van terjesztve jóváhagyás végett.

Jó reménységgel nézünk, mélyen tisztelt Nagygyűlés e könyvek jövője elé, mert bizton számítunk papi és világi tanárainkra, a kiket egyszersmind munkatársakul is ohajtunk megnyerni e nagyfontosságú új vállalkunkhoz.

A tankönyvekkel kapcsolatosan legyen szabad kiváló gondoskodásunk tárgyáról, ifjúsági iratainkról szólanom. Az utóbbi két év alatt a következő munkák jelentek meg e cím alatt:

Karácsonyi Aranykönyv. Irta Pap bácsi. Hegedüs László rajzaival.

A Miklós országa. Verses elbeszélés jó gyermekek számára. Irta Pap bácsi. Hegedüs László rajzaival.

Kicsinyek áhitata. Vallásos vezérkönyv kisdédóvó intézetek, elemi iskolák, óvónőképzők, nevelők és családok számára. Összeállította Számord Ignác, az esztergomi óvónőképző igazgatója.

Kis barátainak. Verseik, történetek. Irta Prónay Antal. Zsitvay János rajzaival.

Julianka. Elbeszélés serdülő leányok számára. Irta B. Büttner Lina. Löschinger Hugó rajzaival.

Beppo, a lazzaroni fiu. Nápolyi történet. Irta Rolfus K. Fordította Ploskál Rudolf. Löschinger Hugó rajzaival.

Szent Imre herceg. Élet- és jellemrajz. Irta Karácson Imre. Roskovics Ignác czimképeivel.

Martini Gusztáv életrajza. Irta Gruber M. Fordította Hörl Gyula.

Magyar szentegyházak regéi. Irta Latkóczy Mihály. Számos szép képpel.

Magyar drámai mesék a magyar ifjúság számára. Irta Pintér Kálmán.

Van ezek között a kiadványok között olyan, mint az első három, melyek a legkisebb olvasni tudó gyermekeknek valók s karácsonyi, ujesztendei s egyéb alkalmakra ajándékol szolgálnak s vannak, mint az utolsó kettő, melyeket a középiskolák felső osztályának tanulói forgathatnak élvezettel és lelki haszonnal. Célunk volt e kiadványokkal: a vallásosság és hazafiság érzelmének ápolása az ifjúságban s jelszavunk, hogy: az ifjúságnak csak a legjobb az elég jó.

Néhányat a fönt elősorolt ifjúsági iratok közül, egyéb kiadványainkkal, bátorkodtunk nagyméltóságú védnökeinkhez fölterjeszteni, kérve körlevélileg való ajánlásukat. Főmagasságú Fővédnökünk folyó évi januárius 31-iki II. számú körlevelében szent Imre herceg életrajzát a többek között mint vizsgai jutalomkönyvet is kiváltképen ajánlotta.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úrhoz is folyamodtunk a föntebbi ifjúsági iratok közül a Magyar szentegyházak regéinek, szent Imre herceg életrajzának, Julianka-nak, Kis barátainak az iskolai könyvtáraknak való hivatalos ajánlásáért. Az ajánlást 364/1900. elnöki szám alatt a jelzett munkákról szóló hivatalos bírálatok másolataival együtt megkaptuk s jól esik jelentenem, hogy a hivatalos bíráló pl. Latkóczy Mihály művét úgy előadásánál és hazafias, meg vallásos tendenciájánál, mint tartalmi beszenél fogva nyereségnek tartja ifjúsági irodalmunkra nézve.

Hogy eltaláltuk a helyes utat és irányt ifjúsági kiadványainkkal, arra nézve megengedi nekem a mélyen tisztelt Nagygyűlés, ha bizonyosággal idézem Szemák István dr.-nak, régi jeles pedagógusnak, az általa szerkesztett Ifjúsági könyvtárjegyzék 1899 december havi füzetében (4. lap) olvasható következő nyilatkozatát: «Ajánljuk általában az erkölcsi irányú, szivnemesítő ifjúsági műveket, a minők nálunk első sorban a Szent-István-Társulat kiadványai. Többet közülök Jegyzékünkbe is fölvetünk. Annak persze, a ki azt hiszi, hogy nincs szükség a vallásra, hiába ajánljuk azokat. De nem mindnyájan vélekedünk így és sokakat azok közül is, a kik úgy gondolkodtak, az élettapasztalás idővel más vélekedésre birt... Nemesak ismeretközlő, hanem kedélyképző, erkölcsnemesítő munkákat is ajánlunk. E czélra pedig csakugyan nem ismerünk alkalmasabbakat irodalmunkban, mint a Szent-István-Társulat ifjúsági iratait, a melyeket különben is, más tulajdonságai miatt, a jobbához kell sorolnunk. A kiállításra is nagy gondot fordít a kiadó Társulat, kiadványait általában nemes, izléses egyszerűség jellemzi.»

Kiváló ifjúsági író, tapasztalt szakférfiú és kritikusi nyilatkozik így s nyilatkozata míg a multa nézve megnyugtató, serkentőleg hat a jövőre.

Az ifjúsági iratok után Társulatunk egy nem kevésbé fontos és nagyjelentőségű munkásságáról kell számot adnom, arról t. i., a melyet a népies irodalom terén végzett.

A «jó és olcsó könyvkiadó-társulat», mint a hogy a Szent-István-Társulatot dicső kezdeményezői megalapítása után egy-két evig hívták, jó kiadványokat és olcsókat is adott az elmúlt két esztendőben a nép számára s lehetetlen, hogy elismeréssel ne adózzak e helyütt népies irataink szerkesztőjének, Kisfaludy Z. Lajos taápi plébánosnak, ki valóban hozzáértő, lelkes lévvel karolta föl népies füzetünk ügyét s nagyrészt neki köszönhető, hogy e téren most — minden dicsekvés nélkül szólva — vezetünk a magyar irodalomban.

A Szent-István-Társulatnak a káros ponyvairodalom ellensúlyozására szánt népies kiadványai a vallás érzelmét melegen tartják a magyar nép szívében, leszoktatják őt a bűnről, a káromkodásról, a korcsmázásról és egyébektől s megkedveltetnek vele egy-egy érdekes mese, történet elbeszélése révén egyes erényeket, gazdasági ismereteket gyarapítják, oktatják, jó tanácsokkal látják el s föltárják előtte a szociálizmus veszélyeit.

A népiratkák között az utolsó két év alatt kiadtuk a napjainkban oly népszerű szentnek, Páduai sz. Antalnak életét, — de a mellett Vöfélykönyvről is gondoskodtunk ker. katolikus vöfélyek számára.

Az ú...
a selyen...
nemében...
alig pár...
Az...
1898-ban...
Erzsébet...
példány...
cízü n...
mazza...
vétirtat...
kisede...
került s...
veskedt...

A m...
Habneke...
zarando...
szeresen...
ténység...
népiratk...
rajzát s...
Jobbról...
Az t...
új kiad...
között a...
kenyere...
dánybar...
dánybar...
ki e k...
E füze...
megy, r...
s a társ...
a szent...
honosul...
tényező...

Népi...
bunyeva...
ban ne...
tötták...
adtuk...
Az i...
nyokna...
ben, a...
megjele...
megtalá...
Czin...
kezők: ...
141...
Márton...
142...
czuzilli...
143...
vagy: ...
lyemhe...
144...
igazgat...
145...
146...
147...
az igaz...
148...
ben me...
149...
Bohner...
150...
nek! Ir...
151...
lázitók...
152...
(Selme...
153...
154...
155...
156...
157...
Horvát...
158...

Az újabb népiratkák sorában külön-külön füzet szól a selyemhernyó-tenyésztésről és méhészkedésről. A maga nemében mindegyik jó, kiállításuk tetszetős s az áruk alig pár fillér.

Az aktualitásokra is figyelemmel voltunk s mikor 1898-ban ama nagy gyász érte hazánkat feledhetetlen Erzsébet királynék elhunytával, pár nap alatt sok ezer példányban adtuk nyilvánosságra Erzsébet királyné című népiratunkat, mely az ő élettörténetét tartalmazza. Ugyanakkor a király ő Felségéhez küldött részvétiratunknak fotografiai hasonmását is kinyomattuk kisdéd könyvecske alakjában, de az forgalomba nem került s csupán az igazgató-választmány tagjainak kedveskedtünk vele emlékezet okáért.

A mostani szent, vagy jubileumi esztendőre készült Hahnekamp György jubileumi kalauza, Vetési római zarándokkönyve s minthogy az 1900-ik év nekünk kétszeresen jubiláris, amennyiben a magyarországi kereszténység kilencszázados jubileumát is üljük, azért a népiratkák keretében kiadtuk szent István király életrajzát számos szép képpel, melyhez párdarabul a szent Jobbról szóló füzetke csatlakozik.

Az utóbbi két esztendő alatt számos népiratka ért új kiadást, de legnagyobb kedveltségnek örvendő mind között a 128. számú (Páduai szent Antal és a szegények kenyere), mely tizenhárom kiadásban, közel 200.000 példányban forog közkézen, sőt valószínűleg még több példányban, mert rájöttünk, hogy akadt vidéki tipografus, ki e kiadványunkról titokban utánnyomatot készített. E füzetnek terjesztése különben jótékonyagszámba megy, mert vele a híveket alamizsnálkodásra szoktatjuk s a társadalmi nyomor enyhítéséhez, a mennyiben vele a szent Antal kenyere néven ismert intézmény meghonosulását, szaporodását eszközöljük, — hatalmas tényezővel járulunk.

Népiratkaik közül számos füzet német, tót, sőt bunyevác nyelven is könyvpiacra került. Ezeket azonban nem maga a Társulat, hanem magánkiadók becsáttatták közre, a mihez az engedélyt mindenkor megadtuk.

Az ismereteknek s a nép számára üdvös tanulmányoknak gazdag tárháza van abban a 169 népies füzetben, a mely eddig a Szent-István-Társulat kiadásában megjelent. A választók ma már olyan, hogy mindenki megtalálja benne a magának valót.

Czím szerint az ujonnan megjelent füzetek a következők:

141. Új veszedelmünk. (A szocializmusról.) Írta Márton bácsi.
142. A mezőhelyi nagy ribillió, vagy: Legyünk-e czuczilisták? Írta egy igazi czuczilista.
143. A gazdag völegény és szegény menyasszony, vagy: Hogy lehet semmiből is pénz terepenti. (A selyemhernyó-tenyésztésről.) Írta Horváth János.
144. Hűséges szívek, vagy: Az ember útját Isten igazgatja. Verses elbeszélés. Írta Bognár Ádám.
145. Erzsébet magyarok királynéja.
146. A kártya. Elbeszélés. Írta Kontor Elek.
147. Kormos Péter gyónása, vagy: Meg lehet ismerni az igazságot. Írta Surányi Leó.
148. Filoxera a magyar nép ételszőlőjében. Verseken megírta Horváth Károly.
149. Páduai szent Antal élete. A nép számára írta Bohnert M. András.
150. Örsze néni meséje, vagy: Ne engedj az ördögnek! Írta Bognár Ádám.
151. Balga János szomorú nótája, vagy: Ne higgy a lázítóknak. Írta Károly Ignác.
152. Gerendás Mihály kalandjai az aranyországban. (Selmezbányán.) Írta Hídvéghy Árpád.
153. Az ördög kelepcéje. Írta Farkas Zsigmond.
154. A hitetlen. Írta Seress Imre.
155. Méhészkedjünk! Írta Horváth János.
156. Nagy véteknek nagy az ára. Írta B. Büttner Lina.
157. Vőfélykönyv. Ker. kath. vőfélyek számára. Írta Horváth Károly.
158. Jubileumi kalauz, vagyis: Útmutatás az ezer-

kilencszázadik évi jubileumi bucsú elnyerésére. Szerkesztette Hahnekamp György.

159. Római zarándokkönyv. A magyar ember útmutatója az örök városban. Írta Vetési.

160. A kastély titka, vagy: A póruljárt kísértet.

161. Nagy-Mária-Czell rövid története és ismertetése. A kegyhelyre zarándokló ájtatos bucsújárók használatára és épülésére, összeállította Novák Lajos.

162. Mindennél drágább a hit, vagy: Hogyan tért meg Bimbó mester. Írta Seress Imre.

163. Gombos Tamás kincse, vagy: Mire jó a Kristóf imádsága. Írta Rozgonyi György.

164. A talált arany, vagy: Az Isten megsegít. Írta Marczinka Imre.

165. A kopott Mária-szobor, vagy: Hogyan gyógyít az Isten? Írta Reim Lajos.

166. Ágnes asszony leánya. Írta Bognár Ádám.

167. Elégedetlen és telhetetlen. A csonka apostol. Írta Horváth János.

168. Szent István első magyar király. A kereszténységnek Magyarországon 900. esztendei jubileuma alkalmából. Írta Kisfaludy Z. Lajos.

169. A szent Jobb, vagy: Az I. apostoli király dicsőséges szent jobb kezének története. Írta Cenner Lajos.

Újabb kiadásokat értek:

20. Szívet szívért. Tanulságos szép történet. (III. kiadás.)

45. A Balaton tünderei, vagy: A kincs nem boldogít. Rege. Írta Szekrényi Lajos. (II. kiadás.)

47. Mária-Radna rövid története. Néhány megjegyzéssel a bucsújárásról. Írta Krauszhaár Károly. (II. kiadás.)

48. Menjünk Amerikába? vagy: Varjas Pál uram esete. Írta Rozgonyi György. (II. kiadás.)

49. Bogár Böske, vagy: Ne játszal a szerencsédell. Írta Bandi. (II. kiadás.)

51. A bucsuki kőkereszt, vagy: Ne járj a fonóba! Írta Végházi. (II. kiadás.)

52. Isten áld, Isten ver, vagy: El ne bíz magadat. Tanulságos történet. (II. kiadás.)

53. Simor János hercegprímás élettörténete. Írta Rozgonyi György. (II. kiadás.)

58. Deres Mihály sorsa, vagy: Mit terem a vad-házasság? Írta Rozgonyi György. (II. kiadás.)

59. A keresztény ellenségszeretet, vagy: A ki téged kövel dob, dobd vissza kenyérral. Írta Janics Ferencz. (II. kiadás.)

60. A gonosz szomszéd, vagy: Hogyan bünteti Isten a hamis esküt? Írta Petheó József. (II. kiadás.)

65. Szent László király. Írta Végházi. (II. kiadás.)

75. A római pápáról. Írta Végházi. (II. kiadás.)

86. Jézus születése. Karácsonyi pásztorjáték. Írta Mohl Adolf. (II. kiadás.)

101. Karácsony. Színjáték 3 felvonásban. Írta Bartha István. (II. kiadás.)

110. A házasság szentsége. A keresztény nép tájékoztatására írta Páder Rezső. (II. kiadás.)

126. A szocialista. Írta Reutter Sándor. (II. kiadás.)

128. Páduai sz. Antal és a szegények kenyere. Új orvosság az élet bajaira. (VI—XIII. kiadás.)

HIVATALOS KÖZLÉSEK.

Meghívó a „Siklós-vidéki róm. kath. tanítóegylet” által folyó évi május 10-én délelőtt 10 órakor a siklói római katolikus iskolában tartandó rendes közgyűlésre, a melyre ezennel van szerencsém a tisztelt tag urakat, valamint a tanügybarátokat tisztelettel meghívni. Tárgysorozat: 1. A gyűlés megnyitása. 2. A múlt ülés jegyzőkönyvének fölolvása és hitelesítése. 3. A főtisztelendő egyházmegyei Főtanhatóságnak egy pécs-egyházmegyei róm. kath. tanítóegylet létesítése tárgyában való kegyes felhívás tárgyalása és arra vonatkozó határozathozatal. 4. A nagym. vallás- és közoktatásügyi magyar. kir. Miniszteriumnak a tek. kir. Tanfelügyelőség útján áttett

mult évi november 7-én 84117. sz. a. az osztatlan elemi népiskolák tanterve ügyében kiadott magas rendelet értelmében ez eszmének határozathozatal szempontjából való tárgyalása. 5. Megyés Püspök úr Oméltósága által nagylelkűen Pécssett alapított róm. kath. tanítói tápintézet, valamint a budapesti «Ferencz József Tanítók Háza» ügyének tárgyalása. 6. Az országos róm. kath. tanítói segélyalapra vonatkozó jelentések főt. Schultz Károly németmárokai esp. plébános úr, mint alapgyűjtő- és kezelő-bizottsági elnök részéről. 7. Elnöki jelentések. 8. Könyv- és pénztár megvizsgálása. 9. Egyleti és segélyalapi tagdíjak beszédese (egyleti tagdíj 1 kor., segélyalapi 2 kor.) 10. Indítványok. Német-Márokön, 1900 április 18-án. *Müller Imre* egyleti elnök.

Meghívó. A «Sopron-vidéki róm. kath. Néptanító-egyesület szentmártoni esperes-kerületi köre» f. é. május hó 10-én délelőtt 9 órakor Sopron-Ujlakon (Nyujtalon) a róm. kath. iskola helyiségében tartja tavaszi közgyűlést, melyre a főtiszt, plébános és tanító urakat van szívesen meghívni. Tárgysorozat: 1. Kilencz órakor «Veni Sancte» és szent mise. 2. Elnöki megnyitó beszéd. 3. Ifj. Höttinger János kaboldi róm. kath. tanítónak gyakorlati tanítása «Amerika fölfedezéséről» az V. VI. osztályban. 4. A mult évi Derecskén tartott gyűlés jegyzőkönyvének fölolvasása és hitelesítése. 5. A segélyért beérkezett folyamodványok tárgyalása. 6. Nemeth János hársfalvi áll. tanító úr «Magyarországi Tanítók országos Egyesület, Eötvös-alap és a Tanítók Háza» alapszabályainak ismertetése. 7. Balogh János felső-pulyai róm. kath. főtanító úr értekezésének fölolvasása: «Kell-e külön tanterv az osztatlan iskolának». 8. A jövő gyűlés helye és idejének megállapítása és az ott tartandó értekezések és gyakorlati tanításoknak előjegyzése. 9. Esetleges indítványok. Szentmárton, 1900. évi április hó 24-én. Ifj. *Höttinger János* jegyző, *Fennesz János* s. k. elnök.

Meghívó. A Mohácsvidéki róm. kath. Tanítóegyesület folyó évi május hó 10-én délelőtt 10 órakor a róm. kath. iskola rajztermében Mohácsön tartja évi rendes közgyűlést, melyre úgy az egylet tagjai, valamint a tanügybarátok tisztelettel meghívotnak. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó; ennek kapcsán elnöki jelentések. 2. A pénztár vizsgálása. 3. A bíráló-bizottság jelentése. 4. A legjobb pályamunka fölolvasása. 5. Szabatosan körvonaloztassék a közigazgatási bizottságok hatásköre kath. tanügyi kérdésekben, különös tekintettel a magas kormányok idonként megjelent elvi határozataira és intézkedéseire. Előadó: Kisszély Andor úr. 6. Pályadíjkiosztás. 7. A pécs-egyházmegyebeli tanítók tanuló gyermekel számára Pécssett fölláttatandó tápintézet ügyének tárgyalása. Előadó: Boda Károly úr. 8. Az egyházmegye összes tanítóinak egy egyletté leendő alakulása ügyének tárgyalása. Előadó: Kisszély Andor úr. 9. A Ferencz József Tanítók Háza alapítókéjének növelése czéljából rendezendő pénzgyűjtés. 10. Tisztujtás. (Egyleti ügyészválasztás is.) 11. Tagdíjszedés. 12. Évkönyv-kiosztás. 13. Indítványok. Babarizon, 1900. évi április hó 20-án. *Ruzsicska Lajos* egyt. jegyző, *Szende Mátyás* egyt. elnök. — U. i. A közgyűlést megelőzőleg 8 órakor énekes szent mise tartatik.

A nagyszombatvidéki róm. kath. népnevelők egyesületének 1900 április hó 26-án tartott bizottsági ülésén kitűzött pályakérdések: 1. Kötelező dolgozat: «A tanuló ifjúság iskolai kirándulásainak hasznáról». Jutalma: I. díj a Simoralapból: 20 korona, II. és III. díj az egyesület pénztárából: 10 és 5 korona. 2. Szabad dolgozat: «Mit tehet a tanító a tanuló ifjúság körében s az iskolán kívül az egyházi ének s az erkölcsnevelés népeinek ápolására?» Jutalma: I. díj 2 cs. és kir. arany, II. díj 1 arany, mindkettő az egyesületi pénztárból. 3. Szilányi Ferencz érsekhelynök úr omga által kitűzött pályakérdés: «Mi az ismétlődő gazdasági iskola tanítójának föladata, hogy növendékei az iskolából kilépve, ott nyert ismereteiket — vallás-erkölcsi szilárd meggyőződésük mellett — a gyakorlati életben is megőrizzék és e kettős alapon nemcsak saját fűdveket előmozdítsák, hanem a közjónak is hasznos

szolgálatot tehessenek?» Jutalma 4 cs. és kir. arany. 4. «A nép körében sajnosan észlelt iszákosságok okairól, czélirányos orvoslásának segédeszközéről, tekintettel a tanuló ifjúságra». Jutalma ft. Jedlicska Pál elnök úrtól 2 cs. és kir. arany. — A pályairatok 1900 augusztus 30-ig Jedlicska Pál egyes. elnök úrhoz Felső-Dióásra küldendők. A pályairathoz esatolandó az írónak borítékba zárt neve s a borítékra fölirandó a megfelelő jellege. Nagyszombatban föntjelzett üléséből *A központi bizottság.*

Meghívó. A «Rozsnyó egyházmegyei róm. kath. tanító-egylet» Fülek-Mátra vidéki köre 1900. évi május hó 10-én Füleken tartja évi körgyűlést, melyre a kör tagjait és a tanügy barátait tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. 1/8 órakor szent mise. 2. Gyakorlati tanítás a «beszédértelem-gyakorlatokból» I. osztályban, tartja Bum Róbert füleki tanító úr. 3. A gyakorlati tanítás megbírálása. 4. Elnöki megnyitó és jelentés. 5. A mult körgyűlés jegyzőkönyvének fölolvasása és két választott tag által hitelesítése. 6. A pénztáros jelentése, a tagsági- és segélyegyleti díjak beszédese. 7. A mult évben Losonczon tartott évi nagygyűlés jegyzőkönyvének fölolvasása. 8. Értekezés: «Mit tehet a tanító, hogy a családi nevelés hiányosságai és ferdeségei megszűnjenek?» tartja Szauer Mátyás kis-terencei tanító úr. 9. Egyleti ügyek és indítványok. 10. A jövő körgyűlés helyének meghatározása. Nemti, 1900 április hó 19-én. *Béres János* körjegyző, *Nagy József* körelnök.

Meghívó. A «Szombathely-egyház. róm. kath. tanító-egyesület» zala-egerszegi esperesi köre f. évi tavaszi körgyűlést május hó 10-én d. e. 9 órakor tartja Zala-Szt.-Györgyön, az iskola helyiségében, melyre a kör tagjait és tanügybarátokat tisztelettel meghívom. Tárgysorozat: 1. Gyakorlati tanítást tart Pers Ödön z.-szt.-györgyi tanító úr. 2. Elnöki megnyitó. 3. A mult gyűlés jegyzőkönyvének fölolvasása és hitelesítése. 4. A központi gyűlésjegyzőkönyv fontosabb teteleinek tárgyalása. 5. Tagválasztás a «Tanítók Háza» ügyében kiküldött négytagú bizottság kiegészítésére. 6. A vallás- és közokt. miniszter 28273/96. sz. elvi jelentőségű határozatának fölolvasása a tandíjváltás tárgyában. 7. Megyés Püspök Úr átirata az államostásról. 8. A tanterv kérdésének megvitatása. Kérem a tagokat, sziveskedjenek e kérdésről előre jól elkészülni és véleményüket szóval vagy írásban a gyűlésen előterjeszteni. 9. A jövő gyűlés helyének megállapítása. 10. Indítványok. (Bejelentve: Az iskolai rendtartásról.) Söjtös, 1900 április 30-án. *Kilár Károly* körelnök.

IRODALOM.

Megjelent. Az iskolai ünnepekhez, a mint előző számunkban is jeleztük, a Szent-István-Társulat megbízásából *Ember* Károly, lapunk szerkesztője, a kath. tanítók Országos Bizottsága által készített program alapján **Emlékkönyvecskét** írt és szerkesztett. A tartalmas füzet, mely beszédeket, költeményeket tartalmaz, kedves olvasnivalókat nyújt a jubileumi szentévre a tanulóifjúságnak. Megrendelhető a Szent-István-Társulat ügynökségében Budapest, VIII. Szentkirályi-utca 28. A könyvecske ára bérmentes szétküldéssel 20 fillér. Az iskolalai igazgatók és a szerzetesi intézetek elöljáróinak becses figyelmébe ajánljuk.

Megjelent: Idegen tájakon. Új irányú elbeszélések az ifjúság számára, képekkel. IV., V., VI. kötetke. Félvásznonkötésben. A három együtt 2 korona 20 fillér. Ez áron az I., II., III. kötetke is még kapható. Bátran adható mind a két nemű ifjúság kezébe. Kalocsán, 1900. apr. 25. Tisztelettel Tóth Mike S. J. főgymn. tanár. **Örökimadás.** Havi folyóirat a legmélt. Öltáriszent-

ség im
segítés
egyesü
utca
hó 28
Sze
magya
mával
egyház
kező
dolato

Fölhiv

A
szerte
nak
nagy
pet ü
Ebl
ságná
ben

szolgá

szaba

Mi

bizott

kath.

és ny

a mé

veszp

ő nag

a ma

kikül

Ez

kath.

Eszte

is rés

kizár

jából

Társ

Ka

tanító

kath.

szusz

visel

Ké

séget

a me

elnök

28. s

A

közze

ságu

Ke

Dr

a m k

A

mári

fehér

Glaze

Jo

megye főpásztorához. — **H. J. Kobold.** Beérkezett. Sorra vesszük. — **G. K.** Beérkezett. Ezt nem használjuk föl. Fejtse ki a falusi tűzoltó-egyletek szükségét és szervezésének módját. — **P. A.** Az esetet írja le és mi közzéteszük. — **Sz. R.** Köszönet az értesítésért. — Több levélre a jövő számban felelünk.

Felelős szerkesztő: **Ember Károly.**

PÁLYÁZATOK.

Esztergom érseki megye.

Egbelli róm. kath. hitközség kántortanítói állomásra május 28-ára pályázatot hirdet. Javadalmazása: tanítói 118 frt 10 kr., irodai atalány 2 frt; kántori 1/4 telek vagyis 15 kat. hold. 1543 négyszögöl szántóföld. 1 kat. hold 340 négyszögöl rét, melynek jelenlegi használatára 192 frt. Párhár minden 1/4 telek után 1/4 szakolczi mértő rozs, összesen körülbelül 35 nagymérő, értéke 160 frt. Hitközségi pénztárból 26 frt 40 kr., alapítványokból 11 frt., passió-énekés 6 frt 30 kr. Stóla nagy temetés után 1 frt, kis temetés után 50 kr., harangozás, búcsúztató, libera, hirdetések és offerákból körülbelül 200 frt. Szabadlakás, házikert, 7 öl kemény hasábbfa, melyből a tanterem is fűtendő. Ebből elesik körülbelül 50 frt adóra és az önállóított segédtanítóra 157 frt. A kántor köteles a harangozásról gondoskodni, a mindennapi szentmisénél is orgonálni és a papnak a beteghez való elkísérését ellátni, ha kell személyesen is. Pályázatok főt. *Kacsora József* ker. tanfelügyelő esperes úrra czimezve Holcsra küldendők. Kelt Egbellen 1900. évi május 1-én. *Paulocics Antal* főtanító. 174 1—1

Egri érseki megye.

A Népusvelő múlt évi 48. számában közölt pályázat a mercei kántortanítói állomásra 1900 évi május 29-ére újból kitézetik. *Az iskolaszék.* 173 1—1
A Népusvelő múlt évi 42. számában közölt pályázat a velezdi kántortanítói állomásra 1900 évi május 28-ára újból kitézetik. *Angyal János* elkész. 172 1—1

Nagyvárad latin szert. egyházmegye.

A magyarpataki magyar-tótajka kántortanítói állomásra pályázat hirdettetik. Javadalma: tisztességes lakás mellékepekkel; 1 holdas szántó; kézpénzben 800 k.; 3000 lelek után temetési stóla. — Kis halott 1 k., nagy 2 k., fiókegyházakban kétszeres; búcsúztató versszakonként 20 fillér. — Az állás azonnal elfoglalandó. Fölszerelt folyamodványok május 15-ig az iskolaszékhez (p. Nagy-Bárod) küldendők. 168 2—2

Nyitrai püspöki megye.

A podszkali róm. kath. kántortanítói állomásra május hó 21-ig pályázat hirdettetik. Jövedelme: A községektől 218 korona. Az államtól 168 korona. A püspöktől 100 korona. Stóla kiváltva 30 korona. Kévek kiváltva 170 korona. Az iskolába járó gyermekektől 64 korona. Az alapítványokból 15 kor. A mellett van 8 pozs. mértő szántóföld és rét, 6 kat. hold erdő, szabad legelő. Terselye községtől minden iskolába járó gyermek után egy szekérke tűzifa. Lakása: 1 szoba, tágas konyha, pincze, istálló és csűr. A tót és magyar nyelvet bíró csak képesített pályázók kérvényeiket *Stelzer Géza* plébánoshoz, Podszkal u. p. Pruzsina, Trenesénmegye küldjék. 175 1—1

Váci egyházmegye.

Újkécskei (Pestmegye) róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdettetik. Jövedelme: 1. Kézpénz 200 korona (itt megjegyeztetik, hogy ezen kézpénzfizetésnek 400 koronával leendő megjavítása törvényhatósági elintézés alatt áll. 2. Három padlózott és festett szobából és mellékhelyiségekből álló lakás. 3. Huszonhét katasztrális közepmnőségű szántóföld hasznélvezete; melynek adóját a kántortanító fizeti. 4. Stólaris jövedelme mintegy

800 korona. Kötelességei: 1. Istentiszteletek alkalmával kántori teendők pontos elvégzése. 2. Az iskolásoknak és a népek énekre való oktatása, szükség esetén tanítók helyettesítése. Okleveles kántortanító urak pályázati kérvényeiket az újkécskei róm. kath. Iskolaszékhez czimezve ft. *Srenker András* alpári kerület h. esperese és alpári plébános úrhoz f. évi május hó 24-ig annál is inkább benyujtsák, mert az elkészített kérvények tekintetbe nem vétetnek. A választás f. évi május 26-án a szokott módon Újkécskén fog megtartatni. *Iskolaszék.* 171 2—2

Orgona-építési műintézet.

RIEGER TESTVÉREK

Budapest, Garay-utca 48.

Rieger Testvérek Jägerndorfi (Osztr.-Szil.) cs. és kir. udvari orgona-gyárának fiókja. Legolesőbb áron kiváló orgonákat szállítanak.

A czeg 25 évi fennállása óta

700-on felül új orgonát

épített, melyek közül 255 esik Magyarországra, a többiit Norvégiába, Németországba, Romániába, Orosz-, Olasz- és Törökországba szállították.

Orgona-árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Részletes Tanítástervek

az egy, két, három és négy terembe osztott római katolikus népiskolák részére

Irta: RÓVÓ LAJOS.

Ez a nagy negyedré-alakú, rovatos munka igen szép kiállítású és magában foglalja az önálló I., az önálló II., az osztatlan II—III., IV—VI., III—VI., I—VI. és I—II. osztályok **hetekre részletezett tanítási terveit**, óraterveit, valamint az osztatlan 169 iskola leezkerendjét. 2—3

Ára bérmentes küldéssel 1 korona 10 fillér.

Kapható

a „NÉPISKOLAI TANÜGY”

kiadóhivatalában,

Eger, Maklári-út, Pallagi-iskola.

N

MAG

Megj
terjedel
Megj
oktatási
Előf
Kézír

Bens
a kath.
tes mű
hol m
nevelé
ügy, h
ez idő
teszi,

Ma a
nagy t
fogalm
czegés
ez, kü
ségek
lásunk
láink k
szünte

Az a
tos jel
S m
s dacz
esönöz
kath. t
ben,
rejlik,

Vár
türele
már a
Tal
Var
tónak
Szé

vallás
püspö
évekk
kath.
akkor
beköv
Pra
az ok